

ESGLÉSIA DE PELAGALLS

**Aquest mes fa vuit-cents anys que
l'esglésiola romànica de Pelagalls fou
consagrada al culte.**

SUMARI:

Sarsuela
Agenda
Editorial
El Ton de Dolçmunt
Història i anecdotari
Eleccions Sindicals
Noticiari de la Comarca
Els nostres Pobles i el nostre
Pais
VIII. Centenari de l'Església
de Pelagalls
Entrevista amb el Dr. Suárez
Informació Esportiva
Plantes per a remei a la
Ribera del Sió
Demogràfiques
L'Ajuntament informa
Som a Riella:
La dignitat

Director: Joan Puig i Ribera

Subdirector: Jaume Cuiat i Mata

Redactors: Josep Bertran, Pasqual Castellà
Jaume Cots, Josep M.ª Lluch, Pere Mora,
Jordi Padullés, fotog. Ricard Creus

Col·laboradors: Miquel Aguilà, Ramon Creus,
Jaume Brils, Joan Novell, Lluís Pons,
Deudat Pont i Guillem Viladot

Edita: Ajuntament d'Agramunt (Lleida)
Impremta G. Vicens - Guimerà, 15
Agramunt

Redacció i Administració
Carrer la Plaça, 1 Apartat Correus 10
Agramunt (Lleida)

Subscripció anual: Espanya 400 ptes.

Estranger 450 ptes.

Número solt 40 ptes.

Dipòsit Legal: L. 138-1964

Publicitat contractada anual:

Una pàgina 3000 ptes. al mes

1/2 » 1500 »

1/4 » 750 »

1/8 » 400 »

Anuncis solts, 50 % d'augment

Ajut especial: 1000 ptes. a l'any

Per a subscripcions i anuncis poden
dirigir-se a la Llibreria

Gaspar Vicens - Tel. 39 09 79

o bé a Pere Mora - Tel. 39 03 81

Jaume Cots - Tel. 39 01 32

La Redacció, manifesta la no obligatorietat d'acceptar totes i cada una de les col·laboracions rebudes.

Per altra banda, la publicació dels articles signats, no significa l'acceptació implícita del seu contingut per part de l'equip redactor

Es recorda que els treballs que envien els col·laboradors a SIO, han d'anar escrits en paper blanc, en una sola cara del full i a màquina a doble espai, signats i amb l'adreça; si bé, es publicaran amb pseudònim, sempre que els autors vulguin. Es prega també, que no passin de foli i mig

Els escrits que arribin a SIO, perquè puguin sortir publicats en el mes de data de la revista, han d'ésser presents a la redacció (Apartat, 10) abans del dia 25 del mes anterior.

SARSUELA...

Recordo que, amb uns amics, ens trobàvem fora d'Agramunt i al migdia entràrem en un restaurant per dinar. Tot seguit s'atansà el cambrer i ens portà la llista de preus dels plats de la casa. Una vegada observada li vam dir que en un principi hauriem preferit una "sarsuela" però que la trobàvem un xic cara.

El cambrer, home veterà en l'ofici i gràcies per excel·lència ens digué. "Quan en una "sarsuela" hi actua un bon tenor (fen referència al peix) mai no és cara".

Bé, no fa gaires dies que acabem de pasar la Festa Major i, entre els molts espectacles que hi tinguérem, el Casal Agramuntí ens oferí una Sarsuela. Crec que hi hagué un bon encert en contractar la companyia de Josep M.ª Damunt. Encara que posar l'encert no hi va ser tant al moment d'elegir l'obra.

En quant a La Corte del Faraón es va fer una propaganda com potser mai no s'havia fet per cap més obra, o almenys a igual nivell; quaranta artistes en escena, actuació de les sopranos: Angèlita Navés, Paquita Moroto i el tenor Ignasi Encinas etc., etc. I al mateix temps poder veure el que se'ns havia prohibit durant quaranta-cinc anys.

En escriure aquestes ratlles a SIO, no pretenc d'enderrocar la Junta, la Societat, ni l'obra que se'ns va presentar. Sinó tot el cotrari perquè, com a soci que en sóc, solament em faria mal a mi mateix.

Però, fent-ne una petita anàlisi, vam observar que quan hi havia quaranta artistes en escena, els uns quasi feien nosa als altres perquè, en actuar les ballarines, no els sobrava pas massa espai. El diàleg no va ser del més idoni tenint en compte que la majoria del públic eren gent gran i, ¿del cant, que me'n dieu? L'actuació de les sopranos, en quant a cant, fou mínima i la del tenor, ja em direu quina va ésser, perquè jo no el vaig veure.

Tant va ésser així, que hagué de salvar el "cop" la "Vedette" i aquesta sí que fou la que s'emportà els aplaudiments de la gran majoria de les persones assistents a l'acte.

Acte seguit, se'ns va fer un fi de festa i aquí sí que vàrem disfrutar. Es van cantar diferents fragments i llavors sí que s'elogià les sopranos, tenor bariton i cor en general.

Tots sabem que ací durant molts anys, s'havia fet sarsueles i, d'agrair és, que se'n tornin a fer, però, no crec que s'aixequi l'afició fent aquest tipus d'obres, a no ser que d'ara en endavant el cant passi a segon o tercer terme.

Si fa uns dos anys, posant pel cas, se'ns va fer Cançó d'Amor i de Guerra, de la qual tothom en sortí satisfet ¿per què ara, o més endavant, no es pot tornar a fer aquelles sarsueles que tant bon gust ens havien deixat?

Paulí RIBERA i MARQUILLES

COSTA DAURADA

Roda de Berà (Tarragona)

Venda d'apartaments en primera línia de mar o en poble a 2 Km. de platja: tranquil·litat, aigua sana i abundant, tota mena de serveis.

Qualsevol forma de pagament pot ésser bona per a nosaltres.

Consulti'ns

Tel. 93/788 74 32

AGENDA

OCTUBRE

diumenge, 5 — TROBADA

Per quarta vegada s'han reunit a la nostra Vila, una vintena d'amics, de diferents indrets del país que se'n feren aquí quan vingueren destinats per l'exèrcit republicà, els anys 1937-38 com a observadors antiaèris de la D.E.C.A. En recordança de les moltes i bones amistats que tenen, reviure, amb dues jornades consecutives, records que no es poden oblidar més. Una placa evocadora, en la cabana de l'era de cal Petitó, deixa fe del lloc on estaren.

diumenge, 12 — FESTA MAJOR

Ahí i avui l'han celebrada els nostres veïns de Mafet. D'ella en dona informació detallada la nostra corresponçal.

PELAGALLS

Amb molta participació popular s'ha celebrat, en aquest petit poble de la Ribera del Sió, el 8è centenari de la fundació de la seva església romànica. En els diferents actes organitzats hi han assistit, entre d'altres, el Bisbe de la Seu d'Urgell, i el Cap de serveis del Patrimoni Arquitectònic de la Generalitat.

dimarts, 14 — CURS DE CATALA

Amb l'assistència d'una quarantena d'alumnes, s'ha començat el curs de català, organitzat per la Conselleria de Cultura de l'Ajuntament d'Agramunt al col·legi de RR.MM. de la Immaculada. Les classes de 1er nivell es faran els dimarts i les de 2on, el dijous de cada setmana i a càrrec de Pere Mora i Giribet "Mestre de Català".

dimecres 15 — CONFERENCIA

Sobre "Els primers auxilis": Un recurs entre la vida i la mort", l'ha donada el Dr. Santiago de Torres Sanahuja, aquest vespre i a la biblioteca de "la Caixa". L'acte ha estat organitzat per aquesta entitat, amb la col·laboració de l'Assemblea Local de la Creu Roja.

dimecres 29 — BANCA CATALANA

Aquesta entitat bancària, que avui ha inaugurat les seves oficines d'Agramunt, ha volgut fer coincidir l'acte amb dimecres, dia de mercat, conscients de de la seva tasca mercantil.

dimecres 31 — CASTANYADA

Per les nostres contrades, moltes famílies encara es fan els panellots, que junt amb les castanyes, és l'àpat típic d'aquests dies.

Demà, diada de Tots Sants -declarada, den ou, dia festiu després del "lapsus" de l'any passat- la gent honorarà els seus difunts amb les visites massives al cementiri.

Elena Bernat i Capdevila

LLEVADORA TITULAR

Ofereix els seus serveis

Carrer del Firal, 10 - 1.º - 1.º

Hores convingudes

EDITORIAL

LA SANITAT

Parlar de «la sanitat als pobles» suposa encarar-se amb dues qüestions ben difícils. Una ja és, per si mateixa la «sanitat», car prou bé sabem tots que la medicina és un assumpte verament polèmic. I la problemàtica s'accentua més si fixem l'atenció «als pobles», on normalment hi ha un cúmul de deficiències i mancances que sobrepassa en escriure els marges màxims a què atènyer-se.

Quant a sanitat, ací a Agramunt no estem pas millor que a la resta de pobles. Tenim dos metges, dos farmacèutics, un veterinari, una A.T.S. i dues llevadores (ah, i els serveis desinteressats de la Creu Roja local, amb dues ambulàncies i una colla de socorristes) Això és tot. Un total que ens satisfà ben poc, ja que per un poble que ratlla els cinc mil habitants, ens sembla insuficient; i més si pensem que els hospitals de Lleida i de Barcelona ens queden molt lluny.

Respecte l'assistència sanitària l'Ajuntament fa uns dies va repartir un full volant on s'explicava, als veïns, alguns aspectes que havien despertat una forta preocupació al poble. Això està bé; informar està bé. Com també està bé informar-se; que n'és l'altra cara i que sembla que molts ignoren que es pugui fer. També nosaltres, per la nostra part, hem mantingut una entrevista amb el doctor Suárez que creiem que acabarà de donar llum a l'assumpte.

La Generalitat fa cosa d'un any va editar un mapa amb una colla d'estudis i projectes referits a la Sanitat de Catalunya. Per tal de resoldre els punts de la sanitat que hem anomenat de «problemàtics», en el dit treball s'hi contemplava la creació d'una colla de centres hospitalaris i assistencials de dues o tres categories per als nuclis urbans més importants i, a més, uns dispensaris o ambulatoris per a pobles com ara Agramunt, en els quals es pogués atendre mèdicament els casos més primaris i urgents i hi poguessin visitar amb unes determinades freqüències diferents especialistes. Això és el que ara ens fa falta! Aquesta és la solució que necessitem per a Agramunt i molts pobles com ara el nostre! Per tant volem dir que estem a l'espera de l'actuació de la Generalitat. A veure si ben aviat posa en funcionament el seu projecte.

SIÓ

EL TON de l'AGRAMUNT

per Josep Fàbregas

Ton, em va dir. Les persones que no lliguen, com nosaltres, considero que saben ja molt bé el que volen en la vida, és per més el que discuteixin perquè no canviaran, no canviarem, no pas fonamentalment. Sóc de l'opinió que, com et prens tu la vida, ja no es tracta de dialogar, de un convèncer a altri, som tan antagònics en l'essencial! El viure d'esquena a tantes i tantes coses que jo considero lligades a tots i a tot, i tu no, sense un desig de canvi de vida, d'evolució, d'insatisfacció amb tot el que hom fa -malgrat que faci molt- em fa pensar amb la inutilitat de seguir els nostres diàlegs. Però ull viu, això no vol pas dir que hom hagi de viure amb crispació constant, amb una inquietud cròica, però sí que, malgrat que amb una preocupació constant, amb per tota i a problemàtica mundial de tot tipus que, malgrat que sembli que no serveixi per a res, considero que és vàlida com a actitud solidària que fa que, tota la vida d'hom, parlant, treballant, pensant, fent tot el que sigui. Disfrutant, rient o plorant hi hagi una vinculació constant amb el proïsme, això és bàsic per a mi. Ton, suposo que no interpretaràs que vull defugir dels que em semblen ser uns amants on hi a una atmosfera on es respiren uns aires classicistes de cercles reduïtes, de grups distingits, selectes, no vull ser d'aquests. No Ton, sóc inconformista, perquè crec que cal ser-ho en moltes coses. Ens devem als altres -no per a utilitzar-los, ens devem a tots, a tothom. Diguem: bon dia!, bona tarda! però diguem-ho de cor, de veritat, sincerament i profundament, no mai aparentment, amb no tants copets a l'espatlla, més poca adulació, no tant paternalisme, amb naturalitat i fermesa. I no et creguis que hom vol triomf, poder i alabances d'altri. Sé que hi haurà recel, incomprensió que, fins i tot se'n pot sortir malparat, però és un risc que cal córrer, si no ets hipòcrita, si la bona fe et guia. Es difícil, molt difícil, d'anar per aquest camí que, veig molt clar i crec, que, tots hauríem de seguir. No es pot dir que és privar de llibertat l'intentar anivellar les diferències, quan tots sabem que són egoïsmes que, qui més té, més vol. Són pocs els qui tenen, senten, fam i sed per la justícia. Em refereixo a l'ajut al col·legi privat que s'ha tret del pressupost a l'escola pública. Infants sense escolaritzar, mentre col·legis de pagament veuen augmentat el seu ajut estatal. Si és veritat, els pares paguen la seva contribució i tenen dret a l'ajut. A vegades, quan convé, esgríem la llei de Déu, quan no, la llei del homes. Hipocresia no ens deixis! Ignorància no abandonis els pobres! Caldria Ton, celebrar ambdues festes, la de la hipocresia i la de la ignorància. La hipocresia fóra, el poder; la ignorància, l'oprimit, el marginat. Si es manté la ignorància, tot seguirà igual; si el poder no abusa més de l'oprimit, si n'abusa, pot ser que, llavors, es provoqui aquest i digui: Prou! i es llanci al carrer perquè consideri que de pitjor ja no en pot estar i, entretant trobar solució als seus problemes. Ara només fent "quintiles" pot millorar-la. Els mals, amb l'opressió, amb la repressió, augmenten en lloc d disminuir. No et sembla Ton, que la gent que tenen les rendes del món, fan com la madrastra de "Blancaneus" que exigia al seu espill respostes que aquest no li podia donar?

TALLERS

Joan Jové i Solé

Especialitzats amb Soldadura, Sinfins,
Treballs de Torn, Serralleria en general

Portes basculants i tota classe de treballs en
Fusteria d'Alumini

Tel. 390601 Pressupostos sense compromís

Carrer del Clós, s/n. AGRAMUNT

Confeccions AGRAMUNT

Avda. M. Jolonch, 44 Tel. 39 00 17

Electricitat ALBAREDA

Pl. Mercadal, 9 Tel. 39 08 04

Pastisseria i Forn BARÓ

Sió, 12 Tel. 39 07 09

Lampisteria J. BARRIL

Pl. Amball, 56 Tel. 39 06 70

Bar BLANC i NEGRE

Avda. J. Mestres, 28 Tel. 39 07 02

Motos BOVET

Carrer Institut Tel. 39 09 99

MAGATZEMS COTS

Plaça Mercadal Tel. 39 01 32

FERRETERIA ESCOLÀ

Guimerà, 3 Tel. 39 01 65

Mobles ESCOLÀ

Avda. M. Jolonch 28 Tel. 39 07 85

Material Construcció A. ESTEVE

Avda. M. Jolonch, 6 Tel. 39 02 60

FOTOS FONT

Sió, 31 Tel. 35 04 34- Seu d'Urgell

Bar FRANKFURT del Sió

Pl. Pou, 22

Planxisteria GARCIA

Carrer Institut, 12 Tel. 39 07 56

SABATERIA HUGUET

Pl. Església, 7 Tel. 39 06 63

Carnisseria JORDINA

A. Guimerà, 26 Tel. 39 00 37

Torrans i Pastisseria A. LLUCH

Pl. Pou, 1 Tel. 39 00 30

QUEVIURES MORA

Sant Joan, 42 Tel. 39 03 81

Sastreria-Confeccions NOGUERA

Sió, 8 Tel. 39 02 14

Queviures Cal PANTON

Avda. J. Mestres Tel. 39 01 41

Electricitat i Fontaneria P. RIERA

Travessia Aspi, 5 Tel. 39 07 14

TORRONS ROIG

Avda. M. Jolonch Tel. 39 02 23

Taller Miquel ROVIRA

Avda. A. Ros, 24 Tel. 39 07 86

Panyeries SABADELL

A. Guimerà Tel. 39 00 54

Queviures R. SERA

Sant Joan, 3 Tel. 39 01 85

Esparteria Josep M. TORRES

Sió, 35 Tel. 39 08 39

Rafael VALLVERDÚ

l'Hospitalet de Llobregat

Història i Anecdotalari

A la vessant nord del turó dels Dipòsits, a pocs metres de distància del dipòsit elevat, s'hi troba, soterrat, el Pou del Gel. Com el seu nom indica era una mena de "frigorífic" destinat a la conservació del gel que s'utilitzava durant l'estiu. El Pou del Gel és un recinte cilíndric, amb un casquet esfèric, tot de pedra picada; un corredor també subterrani, el comunicava amb l'exterior aprofitant el desnivell del terreny.

Antigament, al llarg de la muralla de la banda nord, hi havia unes basses de poca profunditat on a l'hivern s'hi feia gelar aigua. Quan el gel adquiria un determinat gruix el trencaven a bocins i l'amagatzemaven a l'esmentat Pou, alternant els blocs de gel amb capes de palla per tal de facilitar l'extracció i, a la vegada, mantenir-lo més aïllat de la temperatura ambient.

El Pou del Gel fou construït, probablement, al primer terç del segle XVIII. A primers d'aquell segle, concretament al 1706, l'Ajuntament encara contractava el proveïment de gel durant l'estiu, element que era portat de bastants quilòmetres lluny. Més endavant, al 1738 i següents, la comptabilitat municipal esmenta unes despeses "per empouà" i "per tapar lo pou". No és inversemblant pensar que es referien al Pou del Gel.

L'existència del Pou del Gel la trobem esmentada d'una manera ben explícita en un document de l'any 1777, que al mateix temps ens il·lustra de com funcionava el subministre. Aquell any i mitjançant la subhasta de costum, l'Ajuntament arrendava a Isidre Quintana, pagès de la vila, el dret de vendre vi i de vendre gel "del Pou de la Vila". Deixem de banda el vi i fixem-nos només en el producte que ens interessa: el gel.

L'arrendatari haurà de començar a vendre gel en la

data que l'Ajuntament li indiqui; no el podrà fer pagar més de "dos diners la lliura de catonse onzas"; l'haurà de despatxar habitualment fins a les deu de la nit i en cas de necessitat a totes hores.

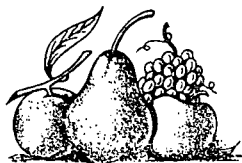
A més l'arrendatari, mentre hi hagi gel al Pou, n'haurà de donar vuit lliures cada dia als Religiosos de Sant Francesc; el dia de la Mare de Déu d'Agost també n'haurà de donar dues lliures a cada cap de casa d'Agramunt; i l'Ajuntament se'n reserva tres quintars per quan li convingui.

Tot fa creure que el Pou del Gel era propietat del Convent dels Franciscans que s'aixecava allí mateix, i tal vegada el Pou es trobava dintre el recinte conventual. Les vuit lliures de gel diàries que l'arrendatari havia de donar als frares, eren segurament, una mena d'arrendament que la vila satisfia al Convent.

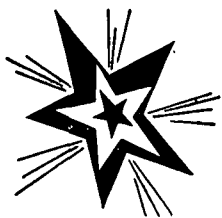
Si queda fosca la data de construcció del Pou del Gel, tampoc no tenim notícia de quan va deixar de funcionar. I si no hagués vingut la guerra amb el risc dels bombardeigs aeris, potser mai no hauríem sabut exactament l'indret on estava situat. Però l'any 1938, quan des del cel plovia metralla, algunes persones grans del Raval de Sant Francesc, es recordaren d'aquell recinte subterrani i se'ls ocorregué la bona idea d'aprofitar-lo com a refugi. Començaren a cavar i fàcilment trobaren el corredor que conduïa al Pou, el qual per refugi va servir fins que al gener del 1939 desaparegué definitivament el perill de les bombes.

Durant bastants anys el Pou es mantingué practicable i la quitxalla hi anava a jugar; però actualment, com en temps pretèrits, no hi queda rastre de res a simple vista.

Lluís PONS i SERRA

Fruites Serra

JOGUINES
OBJECTES
REGALS

l'Ultima Novetat

Sant Joan, 22 — Tel. 39 06 57

Auto - Escola

Martí

Cotxes de Lloguer

Ripoll

Urbanització
Verge del Socors
Telèfon 39 01 61

ELECCIONS SINDICALS

A partir del dia 15 d'octubre i fins als finals d'aquest mes de novembre s'han desenvolupat arreu de l'Estat espanyol les eleccions sindicals, eleccions en les quals s'han elegit els representants dels treballadors en el comitè d'empresa. Es a dir l'elecció dels representants dels treballadors que tindran cura de dialogar i de negociar, amb els empresaris respectius, condicions de treball, convenis col·lectius, horaris, sous, etc., etc., és a dir tots aquells assumptes relacionats amb l'empresa que els afecten directament.

Són unes eleccions importantíssimes per al futur econòmic i social del país encara que molts ciutadans — treballadors i empresaris— no se'n han adonat i així hom ha detectat en moltes empreses una "fredor" pel tema que, com a demòcrates i amants del diàleg i l'entesa entre els diversos sectors socials i més, en un moment en què la greu crisi econòmica l'estem pagant tots — empresari i treballadors— ens deixa una mica perplexes.

Molts treballadors assalariats no s'adonen del paper fonamental que juga dintre de l'empresa el que uns representants seus siguin els portaveus legítims de les seves propostes i opinions sobre la marxa de l'empresa, així com també molts empresaris tampoc no s'adonen que és molt més útil a l'hora de parlar amb els obrers, de fer-ho amb els seus portaveus elegits democràticament.

Alguns obrers i empresaris acostumats i formats en la mentalitat del règim franquista, mantenen unes actituds de "por" els uns enfront els altres i viceversa. Així mentre alguns obrers pensen en les possibles "represàlies" de l'empresari en cas d'ésser elegit del comitè d'empresa, aquest pensa en el "perill" que li pot representar el que els obrers puguin estar organitzats i sindicats i, així, molts es desentenen del problema i aquí no ha passat res. Ara bé, després vénen els tancaments d'empreses,

amb el consegüent problema tant pels empresaris com pels treballadors.

En aquest país penso que ni l'empresari ni el treballador no han adquirit encara plena conscienciació del paper que han de jugar cada un d'ells. El diàleg i la negociació, esgotant fins al màxim les vies d'aquesta, han de ser el nord tant dels uns com dels altres. I això no s'aconseguirà si els empresaris i els obrers no basteixen unes organitzacions empresarials per un cantó i unes organitzacions sindicals per un altre, capaces d'assumir amb responsabilitat i eficàcia la tasca d'intentar solucionar els greus problemes que pateix la nostra economia.

Segurament que aquestes eleccions hauran clarificat l'espai sindical. En el moment d'escriure aquest comentari s'han celebrat eleccions en algunes empreses i si la tònica d'aquestes continua igual, i tot fa pensar que sí, hi haurà a l'Estat espanyol dues forces sindicals majoritàries, CC.OO., d'orientació comunista, encara que els líders mai no ho diguin, i UGT, d'orientació socialista, clarament manifestada pels seus dirigents.

Aquestes eleccions hauran servit per a prendre consciència de classe a tots els obrers d'aquest país. Obrers que moltes vegades no veuen clar que el que més els interessa per a la defensa dels seus interessos són organitzacions sindicals fortes i potents que es preocupin per les condicions de treball i pel lloc de treball, que vetllin perquè no minvi el nivell socio-econòmic ni el poder adquisitiu de l'obrer i que ens protegixin dels abusos i irresponsabilitats en què cau algunes vegades la patronal. I això només s'aconseguirà prenent part activa com a militant i afiliat en algun sindicat.

Miquel AGUILA i BARRIL

L. COMENGE

PINTOR - DECORADOR

EMPAPERATS - MOQUETES - CORTINATGES

Avda. J. Mestres, 7 - 2.º

AGRAMUNT

Telèfon 39 07 18

GRAN MERCAT El Rebost

Carrer de Sió, 15

MONT-ROIG (Informa, Pijuan)

Bé, amics de la comarca, després d'uns quants dies sense enviar-vos la crònica corresponent als passats mesos de juliol i agost, a causa de problemes de salut familiar, tornó a reprendre la marxa.

JULIOL, dia 19: Va tenir lloc l'enllaç del jove de Mont-roig, Jaume Pla. Per altra part, va fer el mateix el dia 27, la noia M.ª Roiser Noguera; els desitgem, als dos, llarga vida i felicitat.

AGOST, dies 16 i 17: S'ha celebrat la Festa Major del poble amb molta alegria. Tots, grans i petits, van passar-ho molt bé.

SETEMBRE: La font del poble ens ha jugat una mala passada, s'ha abaixat considerablement el nivell de l'aigua, provocant gran preocupació en tots els veïns. Esperen tots, el retorn d'aquestes pluges que ens són tan necessàries.

OCTUBRE, dia 12: Amb motiu del VIIIè centenari de l'església romànica, es va convocar concursos de literatura, fotografia, poesia, etc.; tot amb el tema de l'església de Pelagalls. Entre d'altres concursants van ser premiades les noies de Mont-roig, Rosa Mari Miralles i M.ª Carme Solans, amb el tema de dibuix.

LES PUELLES (Informa, M.ª Antonieta Boncompte)

SETEMBRE. - Sr. BISBE: El dia de Sant Francesc, va venir el Sr. Bisbe a les Puelles a fer la visita pastoral. Hi havia un grup de gent del poble per celebrar la seva arribada. Ens va fer riure a tots, quan va dir que Puelles en llatí vol dir "Noies" i, de noies solament en vela una. Després, entrà a l'Església i ens va parlar de temes importants.

OBRES: Uns senyors de Barcelona varen comprar una casa tocant a la plaça, i ara l'estan restaurant. També s'han fet un cobert per guardar el cotxe.

COMPRES: S'ha comprat un pati tocant a la carretera de Coscó.

NOVA FAMILIA: Una família de Barcelona ha vingut a viure a les Puelles. A veure si de mica en mica s'omple la pica.

MONTFALCO D'AGRAMUNT (Informa, Teresa Rovira)

OCTUBRE, dia 13. - **AIGUA**: Aquest dia va venir al poble una cubella amb aigua, i ara, de moment, ja no la racionem: No sempre és dolent el dia 13!

CURSET: El dia 3 d'aquest mateix mes es va començar a Ossó, un nou curs de català, continuació del de l'any passat. Aquest any l'hem començat un mes més aviat, i constarà de vint i cinc lliçons, cada una, d'una hora de durada.

LLUMS: Dos dels llums de carrer, no funcionen. Un d'ells, ja fa mesos que no funciona, cosa que no hauria de ser, ja que llums espatllats més tard, ja s'han arreglat; el que passa és que no se'n preocupen massa. L'altre no fa tant de temps que s'ha espatllat però, si fa o no fa...

NOVETAT: Tenim un xòfer nou al poble, és un xicot que es diu Josep.

CAÇA: Des del dia 12 en què va començar la caça, els dijous i diumenges, ja vénen els caçadors.

Dia 24: En senyal de dol per la tràgica mort dels estudiants d'Euskadi, aquest dia vàrem suspendre la classe de català.

MAFET D'AGRAMUNT (Informa, Antonieta Figueres)

OCTUBRE. - **VISITA PASTORAL**: El dissabte dia 4, va efectuar la visita pastoral el nostre Bisbe Joan, a fi d'impartir el sacrament de la Confirmació entre nens i joves del poble, en total foren vuit. Resultà una missa molt lluïda i, en acabar la sermònia, es va interessar pels problemes de la parròquia dialogant, amb tota senzillesa, amb tots els veïns del poble. Resultà emocionant la cordialitat d'aquests ministres de Crist.

FESTA MAJOR: Com cada any se celebrà la festa major, començant la vigília amb jocs de cucanyes, entre ells carreres de sacs, de bicicletes, tirar la corda, etc., llàstima que el vent molt fort i fred deslluï molt la festa. S'intentaren tirar jocs japonesos,

però s'hagué de deixar ja que, tots ells, anaven a parar a les teulades.

A la tarda es celebrà un partit de futbol, casats contra solters, varen guanyar aquests últims. Al tardet, lluit ball, a càrrec d'Odin Grup i a la nit, altra vegada ball a càrrec del mateix conjunt.

L'endemà, diumenge, a les 11, desfilada de cornetes i tambors a càrrec de la Creu Roja d'Agramunt.

A les 12, missa solemne, cantada pel conjunt Shovmen. A la sortida, es celebrà una audició de sardanes a càrrec del mateix conjunt.

A la tarda, a les 6, el grup d'aficionats de Mafet anomenat Som-Hi, va efectuar per segona vegada, l'escala en HI-FI. La majoria dels assistents coincidiren que va ser molt millor la de l'any passat, tant per part de música com per part d'atavau; amb tot foren molt aplaudits, ja que la voluntat és el que val. En acabar es repartiren uns lots de llibres regalats pel Ministeri de Cultura; de la forma en què es varen repartir, no tots quedaren contents, un dels lots va fer cap a Puigverd!!!

Bé, amb tot, es recolliren unes 50.000 ptes., pel que es veu no tot fou negatiu.

En acabar-se l'espectacle, es va fer ball fins a les 11, va ser molt animat i així es donà per acabada la nostra festa major.

COSCO (Informa, Toni Llanes)

VISITA PASTORAL: Aquest mes hem tingut la visita del Bisbe Joan. Després de celebrar una missa es va debatre un col·loqui al Tele-Club del poble, tractant el tema del divorci, no cal dir que el bisbe era contrari a l'assumpte exposant els perjudicis que provoca, cara els fills, sobretot. A continuació hi hagué beure per a tothom. La jornada va acabar amb una dinada feta pel bisbe i tots els capellans de la comarca, a baix a la Font.

CAÇA: S'ha acabat la veda i comença la temporada per als caçadors. Sembla que hi ha bones perspectives en quant a la perdiu, i, sembla ser, que hi ha molts conills empestats. Tot plegat, crec que els caçadors podran disfrutar molt, com cada any.

LES PALLARGUES (Informa, Teresa Boncompte)

El dijous, dia 9 d'octubre, a la sala d'actes de l'Ajuntament dels Plans del Sió de les Pallargues, hi va haver una reunió a la qual tots els caps de família hi van acudir. El Servei d'Extensió Agrària de la Generalitat de Catalunya els va informar dels cereals que rendeixen més en aquesta comarca.

L'endemà, a les vuit del vespre, si fa o no fa, els joves de les Pallargues que formen el grup d'escala en HI-FI "Mates Neisson", no estaven poc enfeïnats!...: era el dia de l'últim assaig (a cal Fusté), ja que el diumenge havien d'anar a actuar a Ossó i no volien quedar malament.

El dissabte dia 11 es va fer una xocolatada a cal Salvador per a tota la quixalla que havia col·laborat d'una manera o altra a la Festa Major de les Pallargues.

El dia 12 al matí, quasi tots els pallarguins van assistir a la festa del Vuitè Centenari de l'església de Pelagalls. Un grup de noies de les Pallargues van fer de cor, enmig d'aquelles romàniques pedres, durant la celebració de la missa. Després, a tora, un elevat nombre de premis es van entregar a treballs realitzats per gent del nostre poble... Hem d'aconèixer que vam marxar estarrufats, ¿era orgull el que hi havia dins els nostres cors?... Potser era alegria, emoció de poder haver viscut un moment tan important, després de 800 anys del naixement de l'esolésia.

BELLVER D'OSSO (Informa, Jordi Pedró)

OCTUBRE, dia 4. - **VISITA DEL Sr. BISBE**: El Sr. Bisbe de la Seu, després d'haver fet la visita pastoral a tres pobles de la

comarca, s'atansa al nostre poble, passada la mitja tarda. Celebrà la missa, que fou concelebrada per 4 sacerdots, i durant la mateixa, reberen el do de l'Esperit Sant, els infants de la parròquia: Carme Pedró, Josep M.ª Esteve, Josep M.ª Figuera, Josep M.ª Flotats i les germanes Dolors i Josefina Castellà. Després de l'acte tots junts, amb el Sr. Bisbe, vam fer un petit cohoqui a la sala del ball. Temes tractats: Escolaritat estatal, privada, Ensenyança religiosa a l'escola. Amor lliure, Dret a la vida: Avortament, Divorci. Després del cohoqui hi va haver una petita refecció per a tothom.

Dia 12. - JORNADA INTENSIVA: Pelagalls, Ossó, Mafet. Al matí molta gent del poble es van unir al VIIIè Centenari de l'església romànica de Pelagalls; dins el concurs de redacció convocat per tal motiu, M.ª Assumpció Flotats, quedà segona; A la tarda la gent s'escampà entre les festes majors d'Ossó i Mafet, amb preferència per la primera.

Dia 24. - DOL ESCOLAR: Els estudiants del poble ens hi unírem i no com una festa, sinó com a dol, la prova és que tot i que el "parte" va dir que no hi hauria classes tots vam anar a la carretera a esperar el cotxe.

Dia 26. - BATEIG: A partir d'aquesta tarda, si que li podem dir Neus a la Neus de cal Corrales, perquè ha estat batejada per mossèn Salvador Gené, a la nostra Església parroquial de Sant Pere.

A SEMBRAR: Qui més qui menys ja ha sembrat poc o molt. Després de treballar la terra, adobada... tots hem enganxat la "Vicon", "Cortés"... I a sembrar.

L'AIGUA: Vaig prometre a l'altre número, de continuar explicant la problemàtica de l'aigua. Les obres no s'han continuat, però l'aigua no dóna per a tot el poble, el canal ja és tancat i no poden anar-hi a buscar-la. La Diputació provincial, però, ens ajuda amb camions cubelles, tal i com fou publicat al seu dia al periòdic "LA MAÑANA", l'aigua la porten del riu Segre pels pobles de Bellver, Ossó i Montfalcó. S'han fet gestions a la casa canal i sembla que poster ens deixaran fer una entollada una mica més avall de la d'Agramunt, per poder anar a buscar aigua per a les bèsties.

PREIXENS (Informa, Ramon Fontanet)

OCTUBRE, dia 12. - CAÇA: Avui, s'ha alçat la veda per la caça del conill i de la perdiu. El nostre vedat està molt bé de caça i, per tant, els caçadors forasters i els del poble, s'hi diverteixen bastant.

CURIOSITAT: En la primera tanca del canal, algunes guineus es tiraren al canal per caçar el peix i, com que degut al paviment no podien tornar a sortir, el guarda del terme les va haver de matar per a poder-les treure.

OBRES: Les obres al poble van continuant al ritme acostumat: alguns arreglos i també alguna casa nova.

PARC: A l'espai guanyat al Sió, en l'indret del pont, s'hi han instal·lat gronxadors, rampes i altres jocs per al divertiment de la quitxalla i, junt amb el camp de futbol i una font que també hi ha, fan un conjunt ben agradable.

PUIGVERD D'AGRAMUNT (Informa, Joan Avellana)

OCTUBRE: Aquest curs tenim una mestra nova, la senyoreta Pilar Clavera, tots els alumnes van a l'escola molt contents.

MAJORALES: També cal assenyalar el canvi de majorales en el dia del Roser, han sortit: Isabel Guixé i Ester Mitjavila, les noves són: Rosa Mari Grau i Maricel Prat, esperem que compleixin tan bé com les anteriors.

Ha arribat llicenciat del servei militar Andreu Andreu Solé i ha marxat per a la mateixa obligació Josep Bovet Boixadera.

SEMBRA: Aquests dies es veu molt moviment de tractors, degut que la gent s'afanyen a sembrar.

El dia 27 va deixar d'existir Ramon Boixadera i Nadal, a l'edat de 82 anys.

OSSO DE SIO (Informa, Xavier Bernaus)

CURS DE CATALA: Hem començat el curs organitzat per la Conselleria de Cultura de l'Ajuntament d'Ossó. Hi assistim una vintena d'alumnes els divendres de cada setmana. Les classes, són a càrrec de Pere Mora i Giribet, Mestre de Català i, ens hi trobem, persones d'Ossó, Bellver i Montfalcó.

LA SEQUERA ES FA NOTAR DE FORT: Tot just hem entrat dins el mes d'octubre i el nivell de l'aigua de la font del poble ha tingut una baixada impressionant, com a conseqüència d'això, l'aigua va racionada i com que no n'hi ha prou, molta gent n'han hagut d'anar a buscar amb el tractor i la bóta.

També es va portar a cap, el projecte d'omplir d'aigua les basses de Terme, perquè els animals feréstics hi poguessin anar a beure.

Dia 12. - FESTA MAJOR: Aquest any, la gent del poble, han ajudat molt a preparar la Festa Major. Gràcies a la col·laboració de moltes botigues i d'altres cases, vam fer una gran cistella que es va rifar al final del ball. La festa, va ésser molt divertida i animada.

Dia 18. - SOPAR DE COMIAT: Per comiat de la Festa Major, al dissabte següent, es va fer un sopar al que hi va estar convidat tot el poble. El sopar es va fer a la sala del ball.

LA SEMBRA: Com cada any, a l'octubre, els pagesos van molt esverats perquè són els dies de la sembra i, aquest any encara que no hagi plogut gran cosa i la terra estigui molt malament, s'ha de sembrar igualment, perquè si no es sembra no es recull, i si no es cull, ¿de què es viurà?

FUNERARIA

J. TORNÉ

Exclusiva de tots els serveis de **OCASO, S. A.**

Avda. Catalunya AGRAMUNT Tel. 39 08 62

Pregueu a Déu per l'ànima de

JAUME TORRES i CLOS

Vdo. de Rosa Planes

que morí cristianament el dia 1 de novembre de 1980, a l'edat de 66 anys, rebuts els S. S.

A. C. S.

La seva apenada filla: Rosa M.^a; fill polític, Jaume Solé; nétes, M.ª Carme i Rosa M.^a; germanes, Teresa i Francesca; cunyats, nebots, cosins i la família tota, agraeixen les mostres de condol rebudes i us demanen una oració

Agramunt, novembre de 1980

Els nostres Pobles i el nostre País

(Els Privilegis d'Agramunt II)

Amb l'estudi de la CARTA DE POBLACIO, varem iniciar la divulgació dels textos que hom anomena els Privilegis d'Agramunt. El criteri de "SIO", és donar a conèixer tots aquells documents que constitueixen la base jurídica i sociològica del nostre poble, malgrat l'espai que caldrà dedicar-hi. Així, doncs, seguint l'esquema establert en l'article del mes de setembre, transcrivim el text de la CARTA DE FRANQUICIES DONADA PER ERMENGOL VIII, COMTE D'URGELL, ALS HABITANTS D'AGRAMUNT, el dia 27 de febrer de 1.197. Diu així:

"Que es faci públic a tots els homes, a les oïdes dels quals aquesta carta arribi, el que jo Ermengol, comte d'Urgell per la gràcia de Déu i Elvira, esposa meua i comtessa per la mateixa gràcia, amb el consell i consentiment dels nostres lleials homes, és a dir, de Guillem de Cardona, Ramon i Gombaldi de Ribelles ens n'alegrem, concedim i confirmem en el nostre nom i en el de tots els nostres successors, a tots vosaltres, que actualment viviu a Agramunt i als futurs habitants d'Agramunt i a tots i cadascú dels habitants, tota aquella franquícia que el meu pare Ermengol i la meua mare Dolça i els habitants del castell d'Agramunt us feren i la reforçaren en posar-la per escrit com es conserva perfectament com a document de la mateixa franquícia. A més nosaltres de comú acord amb les coses ja establertes, desitjant augmentar-les ja en benefici i progrés dels homes d'Agramunt ja en millorament i engrandiment de la mateixa vila, afegim el vostre conveni a la franquícia, ja que en nom nostre ja en nom de tots els nostres successors; a tots i a cadascú d'vosaltres homes d'Agramunt, als presents i al qui han de venir, donem, ens n'alegrem i concedim això: que no exigirem de vosaltres ni de cap dels vostres la "forçia", la "tolta", ni cap més "questia", en nom nostre ni en nom dels batlles, dels agutzils, ni en nom de qualsevol altra persona intermediària, ni obligarem a ningú de vosaltres a fi que ens sigui deutor o prestador d'alguna cosa. Per altra banda, afegim a la franquícia l'acord que qualsevol amic o enemic, que hagi portat o bé conduït els seus béns mòbils o a si mateixos vers la vila d'Agramunt, o que hagi ordenat que hi fossin portats o bé conduïts, tinguin allí totes les seves coses respectades i segures de nosaltres i de tots els homes, tant en la guerra com en la pau. A més afegim a la franquícia un altre acord: que cap habitant d'Agramunt ens doni a nosaltres, als batlles, als nostres agutzils, a qualsevol habitant dels castells d'Agramunt o bé de les seves batllies, fiança directa si no és cinc sous per alguna causa que no sigui homicidi, robatori, assalt a mà armada o bé per pillatge. Així, doncs, una vegada pagada directament la fiança de cinc sous, que tot habitant d'Agramunt sigui lliure i indemne, ell mateix i totes les seves coses, de qualsevol fet, excepte d'aquells abans esmentats, dels que hagi estat acusat o bé denunciat. A fi de que tots els decrets, que tant en aquest document d'franquícia del pare i de la meua mare, Ermengol i Dolça i dels habitants del castell d'Agramunt concedits us són conservats, siguin observats més fermament i amb més seguretat, jo Ermengol, comte i Elvira, comtessa, havent carregat els quatre sacrosants Evangelis sobre les nostres ànimes i les de tots els nostres successors, jurem que nosaltres fermament observarem tot el que abans s'ha dit i que no esdevindrem cotarris a aquests decrets per qualsevol raó i obliguem per sempre a fer aquest jurament a tots els nostres successors, i volem que en Guillem de Cardona i en Ramon i en Gombaldi de Ribelles jurin això mateix. Juro jo en Guillem de Cardona que tot el que abans s'ha dit ho mantindré, compliré i observaré i amb el nostre poder faré que sigui mantingut, complet i observat. Que així m'hi ajudi Déu i aquests quatre Evangelis. Igualment juro jo en Ramon de Ribelles. Igualment juro jo en Gombaldi de Ribelles. Això fou fet el 27 de febrer de l'any 1.197 després de l'encarnació del Senyor.

"Firma i de Ermengol, comte d'Urgell. Firma i de Elvira, comtessa d'Urgell, nosaltres que hem manat escriure això també firmem i hem manat que els testimonis firmessin.

"Firma i de Guillem de Cardona, que ho firmo i me n'alegro. Firma i de Ramon de Ribelles. Firma i de Gombaldi de Ribelles, nosaltres que ho firmem i ens n'alegrem. Firma i de Gerard d Cabrerera. Firma i de B. sacristà de la Seu d'Urgell, és a dir, amb el sobrenom de Vilamur. Firma i de Bernard, arxidiaca de Santa Fe. Firma i de A. capellà de Camarasa. Firma i de Pere, arxidiaca de Josa. Firma i de A. de Cans. Firma i de A. Gorgs. Firma i de Joan Vargaló. Firma i de B. Oler, nosaltres som els testimonis que firmem i ens n'alegrem.

"Guillem, prevere que ho ha escrit en el dia i l'any abans dit".

El text ha estat traduït del llatí pel professor Ramon CASES i SANOU, llicenciat en filologia clàssica, utilitzant la versió de l'historiador Josep M.ª Font i Riu, la qual és una còpia literal de la publicada per D. Ramon de SISCAR en l'apèndix del seu treball "LA CARTA PUEBLA DE AGRAMUNT", Barcelona, 1.884. Ambdues còpies són transcripcions del document original que es conservà a l'Arxiu Municipal d'Agramunt, pergami número 20, fins l'any 1.936. Per altra part, en Font i Riu, ens parla d'una còpia de Bernard Gaceu, notari de la vila, realitzada el 30 d'agost de 1.419 que fou registrada amb el número 36, en el mateix Arxiu d'Agramunt i que actualment es troba a l'Arxiu de la Corona d'Aragó, de Barcelona.

En la propera edició espero poder estudiar i comentar el document transcrit.

Joan NOVELL

BANC CENTRAL

el seu banc amic

Més de 1596 Sucursals i Agències

SUCURSAL D'AGRAMUNT

Àngel Guimerà, 5

Tels. 390093 i 390008

VIII.è Centenari de l'Església de Pelagalls

Els veïns de Pelagalls han celebrat aquests dies el vuitè centenari de la seva església. Aquest és un esdeveniment important si sabem avaluar la qualitat de l'esglesiola romànica en qüestió i, a més, si volem reconèixer merescudament l'esforç i l'entusiasme que hi han posat els veïns en voler commemorar-ho. Els redactors de **Sió** hem volgut dedicar les pàgines centrals del butlletí a l'esdeveniment. Per això, hem dedicat l'espai a traduir un article de mossèn Cirera publicat a «Diario de Lérida» (12/10/80); a més, reproduïm un escrit de Guillem Viladot que es publicà en el prospecte que es repartí en la festa a Pelagalls; i, com a cosa inèdita, donem a conèixer el text de l'acta de consagració de l'església, traduït al català per mossèn Cirera.

La RIBERA DEL SIO, a cavall entre les comarques de la Noguera, l'Urgell i la Segarra, constitueix una unitat geogràfica remarcable, entre altres aspectes per la seva riquesa artística arquitectònica que, en tenir l'església d'Agramunt com el centre indiscuti-

ble de primer ordre, es bifurca en una colla de branques amb la presència de nombroses esglésies romàniques, castells senyorials i cases de benestants.

En aquest moment volem posar l'atenció en la sèrie d'esglésies rurals del segle XII, que, en conjunt formen allò que algú amb un bon encert ha batejat amb la fórmula de «la mini-ruta del romànic a la Ribera del Sió». D'aquest conjunt volem destacar-ne l'esglesiola de Pelagalls que, sens dubte, és l'exemplar més important entre totes les que hi ha a la comarca, tal i com ho han anat confirmant els historiadors i els amics de l'art. Malauradament no ens ha arribat tota íntegra, però pel seu ferm absis i la magnífica portalada feta de columnes, capitells, arquivoltes i timpà senzillament i laboriosament esculpits, és, d'entre totes les de la Ribera, la que s'emporta els millors elogis.

Si més no,, així ho han entès els veïns de la petita comunitat de la parròquia, conformada per Pelagalls i Sisteró, que, en una demostració d'amor pel valuós llegat artístic rebut de l'antigor i en una manifestació de la fe en la possibilitat de la seva restauració total, van preparar unes festes per tal de celebrar el

ACTA DE CONSAGRACIÓ

El text original fou trobat fa uns anys en restaurar una part de l'església. El text, escrit en un pergami de 110 x 120 mm., estava col·locat dins una arqueta-reliquiari de fusta policromada que, a la vegada, estava guardada dins un forat fet a una pedra que possiblement era l'altar. Tant l'arqueta com el pergami, ara, estan dipositats en el museu-arxiu diocesà de la Seu. El text de l'acta de consagració de l'església redactat en llatí; la traducció al català feta per Maurici Cirera és la següent:

(Crismó) Escolta Israel: el Senyor el teu Déu és l'únic Deu. No prendràs el nom del Senyor el teu Déu en va. Recorda't de santificar el dia del dissabte. Honora el teu pare i mare, perquè s'allarguin els teus dies damunt la terra. No mataràs. No faràs adulteri. No robaràs. No diràs contra el teu proïsme fals testimoniatge. No desitjaràs la muller del teu proïsme. No cobejaràs res que sigui del teu proïsme.

Inici del Sant Evangeli segons Mateu: Genealogia de Jesús, el Crist, fill de David, fill d'Abraham.

Segons Marc: Començament de l'anunci joïós de Jesús, el Crist. Com ha estat escrit pel profeta Isaïes: Guaita, envia al teu davant mon missatger, perquè et prepari el camí. Veu d'un que crida pel desert: prepareu el camí del Senyor, aplaneu-li les senderes.

Segons Lluc: Als dies d'Herodes, rei de Judea, hi hagué un sacerdot per nom Zacaries, del torn d'Abià, i la seva muller, de la nissaga d'Aaron, s'anomenava Elisabet.

Segons Joan: Al principi hi havia la Paraula i la Paraula estava amb Déu i la Paraula era Déu. Al principi estava amb Déu.

(Creu) La present església, juntament amb el present altar, ha estat consagrada pel senyor bisbe d'Urgell, Arnau de Preixens, el XVIII abans de les calendes de desembre (= 14 de novembre) de l'any MCLXXX després de l'encarnació del Senyor, en honor de Déu omnipotent i sota la invocació del benaurat Esteve, protomàrtir de Crist. Aquí han estat també col·locades les relíquies de Sant Ermengol i Sant Llätzer i d'altres sants. (crismó).

vuitè centenari de llur església. Segons l'acta de consagració que es trobà recentment, l'església de Pelagalls fou inaugurada oficialment el 14 de novembre de 1180.

Els homes i dones de Pelagalls i Sisteró ja fa temps que hem respost positivament al clam de les pedres centenàries desgastades pel pas dels anys i les empremtes dels homes. Quai sense disposar d'ajuts oficials hem restaurat una bona part del preuat monu-

ment; si bé, encara queda molta cosa per fer, sobretot respecte la portada que és l'element arquitectònic més rellevant.

Podem i n'estem orgullosos del nostre esforç, car els veïns de Pelagalls i Sisteró hem fet nostre, abans de conèixer-lo, el lema anunciat per la Generalitat de «**coneixem i fem conèixer el nostre patrimoni artístic**».

Maurici Cirera

LA NOSTRA HISTÒRIA ÉS LA NOSTRA IDENTITAT

La Ribera del Sió és dipositària d'un patrimoni arquitectònic ben notable fonamentalment bastit per monuments romànics. La seva capitalitat la serva Agramunt, però l'interès es desplega cap a Castellnou, Bellver d'Ossó, Concabella, El Llor i, molt especialment, Pelagalls.

L'església parroquial de Pelagalls és un testimoni molt singular del romànic tardà, del tot al marge de la cèlebre escola lleidatana. Es un romànic de la segona meitat del segle XII que es caracteritza per la seva execució popular, tal com ho demostren els seus capitells, les arquivoltes i el timpà.

Aquest monument, actual en tots els estudis erudits sobre l'art romànic, s'ha salvat gràcies a l'aplicació de moltes persones, entre les quals cal destacar, ben singularment, mossèn Maurici Cirera, ja que és qui, amb més entusiasme i amb més tossudeses, ha dedicat la seva atenció a la recuperació d'aquesta exemplar esglesiola.

Els primers passos pel seu cobrament, s'enceten l'any 1968. Es netegen les parets i es desmunta l'altar major. Aleshores es produeix un fet principal: entre les runes es troba l'arqueta reliquiari dins de la qual hi ha l'acta de consagració del temple amb data de 1180, i també es troben les pedres de l'altar que es bastí per aquesta consagració, pedres, però, que, al marge de les més bones voluntats, no foren conservades.

És l'any 1977 quan, mossèn Maurici Cirera al davant, un petit grup de veïns de Pelagalls i de Sisteró s'afanyen a recuperar l'absida que junt amb la portalada, formen els dos elements més importants. El treball és dut a terme amb rigor fins a deixar l'absis tal com el podem contemplar avui. I és l'any 1979 que s'acaba la neteja i la restauració de tot el cos arquitectònic.

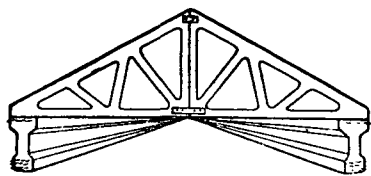
A més de la feina material directa, cal tenir present que aquesta tasca de recuperació ha estat paral·lela a uns treballs de sensibilització prop de tota mena d'autoritats i d'institucions, ja que l'esforç popular no sempre podia eixugar els pressupostos econòmics que l'empresa exigia.

Amb tot, encara queda molta feina a fer. Si bé la consolidació que s'ha dut a terme ha estat fonamental per a salvar l'esglesiona, ara cal que es pensi en el recobriment total del seu aspecte exterior, l'absida, el pòrtic i el campanar, perquè en un futur no molt llunyà és previsible un enruncament degut a l'estructura que pateix viciaments que demanen treballs més acurats. A més s'ha ordenat el medi exterior i immediat per tal que l'esglesiola pugui lluir tota la seva bellesa. I encara que sigui un àmbit aliè, però que en certa manera forma part del conjunt d'aquest temple, cal pensar en l'arranjament del petit cementiri ric en estelles funeràries, però que és un destorb per l'estructura de l'absis.

Els vuit-cents any de la consagració de l'església de Pelagalls són un llegat que, en certa manera, ens acusa de com, si tots plegats no hi posem la cura deguda, amb unes dècades es pot perdre el que ha estat capaç de vèncer centúries. I en dir tots plegats, em refereixo molt especialment a la institució que fins a cert punt ja tenim recuperada: la Generalitat. El poble ja ha donat mostres molt paleses, i exemplars, de com estima el seu patrimoni arquitectònic. Ara toca, ben de debò, a qui hem elegit com a capdavanters de l'administració pública. Perquè aquesta és una feina de recuperació de la nostra història. I només cobrant-nos la història és com podem seguir essent el que som. En definitiva, de com podem servir la nostra identitat.

Guillem Viladot

PRETENSATS

CUNAT, S. L.

Avda. Catalunya, 13   Tel. 39 01 15   Apartat 26
AGRAMUNT   Urgell - Lleida

FIBAL

Sastreria i Confeccions per a
Cavaller i Nens

Plaça Pou, 14

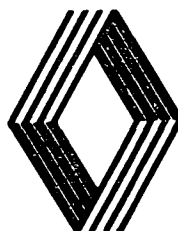
Tel. 39 07 36

Turrones, B.V.

CHOCOLATES *Viladís*

Una llarga... i dolça tradició

Fabricats per VICENS - BONET, S. A.

Servei RENAULT

JERONI VALLS I SEGURA

Ctra. Artesa - Tàrrega, Km. 12'800
Tel. 39 03 34   AGRAMUNT

MAQUINARIA AGRICOLA

JOSEP MARTORELL

Electrodomèstics
VILANOVA

Guimerà, 13

AGRAMUNT

Tel. 39 08 90

Restaurant
Cafeteria
Discoteca
Sala de Festes
Piscines
Pista d'Estiu
Video-Set

Estacions de
Servei a:

Agramunt
Cubells
Montgai
Mont-roig

Establiments
E. S. A.

Tels. 390802
390202 - 390142
AGRAMUNT

Entrevista amb el Doctor Suárez

Donat que la mort del Doctor Joaquim Felip i Bru-fau ha trencat unes normes de fa temps establertes, quant a l'assistència mèdica local, i motivats per una colla de preguntes i possibles malentesos que hem sentit a nivell de carrer sobre aquesta qüestió, «SIO» ha cregut convenient, per tal d'aclarir conceptes i d'informar degudament els lectors, mantenir una entrevista amb el Doctor Miquel Suárez i Otero. Li hem fet les següents preguntes:

— Com quedarà Agramunt, quant a l'assistència de metges, després de la defunció del doctor Felip?

— Quedarà igual. Amb dos metges. De moment, al lloc del doctor Felip, hi ha un metge interí; mentre no s'ocupa la plaça vacant, mitjançant el corresponent concurs, que serà aviat, hi haurà aquest metge.

— Quants metges de la S.S. (Seguretat Social) hi pot haver a la nostra Vila?

— Aquests hi són en funció del nombre de cartilles que hi ha. Com que a Agramunt junt amb Puigverd hi ha entre 1500 i 1600 cartilles, i cada metge té un «cup» d'unes 1100, és evident que aquí, ara per ara, només hi caben dos metges de medicina general. A nivell de tota la nostra comarca hi cabria possiblement un pediatre, si bé de segur que econòmicament li resultaria molt poc rendable.

— Per tenir una assistència òptima, quants metges hi hauria d'haver, segons el seu criteri?

— Aquí hi ha una certa confusió... La O.M.S. (Organització Mundial de la Salut), dona com a òptim i a nivell estadístic un metge per cada 500 habitants, però evidentment inclou en aquesta xifra tota mena d'especialistes. Per a mi, i parlo amb consciència professional, considero que és suficient, a nivell rural, un metge de medicina general cada 2000 adults; Agramunt queda, doncs, cobert bé amb 2 metges de medicina general.

— Però, abans n'hi havia quatre?

— Sí, però el doctor Ramírez era el titular de Puigverd encara que visqués a Agramunt; i el doctor Ball exercia, però estava jubilat; mentre que el Doctor Felip era metge lliure i jo, el titular.

— Els assegurats tenen opció a escollir metge?

— Sí. I prova d'això és que quan el doctor Felip fou donat d'alta com a metge de la S.S., alguns varen canviar; i això puc assegurar que tothom ho sabia. Cal precisar que, una vegada es té assignat metge, no es pot canviar fins al cap d'un any.

— Quin servei ha de donar la S.S. als seus afiliats de l'àmbit rural?

— El servei de medicina general, dues hores de consulta, visita domiciliària, petites especialitats i el servei d'urgència a qualsevol hora del dia i de la nit; tenint en compte, però, que les urgències i les seves prioritats sempre són a criteri del metge. Com és pot veure, el servei és permanent, inclús durant les vacances o les absències s'ha de deixar un substitut.

— Un dels temes que més s'ha parlat últimament és el de les «iguales». Com queden actualment?

— En primer lloc cal aclarir que en vida del Doctor Felip, l'«igual» tenia opció d'anar a visitar-se indistintament amb els dos metges. És evident que ara, qui opti per mantenir la «igual» es podrà aconduir a qualsevol metge. Això, amb tot, queda obert a l'espera d'una possible entesa amb el nou metge que vingui.

— Qui té cartilla ha de tenir «igual»?

— No, en absolut; ja que la cartilla li cobreix tota l'assistència; encara que trobo que la «igual» evita la deshumanització de la medicina, ja que facilita un tracte més comunicatiu entre el pacient i el metge. Tant és així que el Ministeri podria introduir-la en una futura reforma de la Seguretat Social.

— Bé, doctor Suárez, moltes gràcies!

Esperem que aquesta entrevista ajudi a clarificar la situació creada entorn el tema de l'assistència mèdica a Agramunt, que ha estat força candent i que, de fet, a tots ens preocupa.

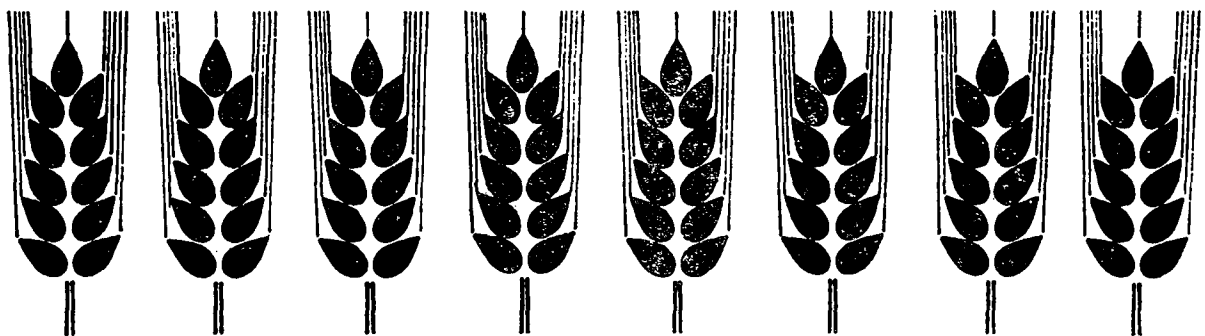
SIO (28/10/80)

INDUSTRIAS PADULLES/SORRIBES S.A.

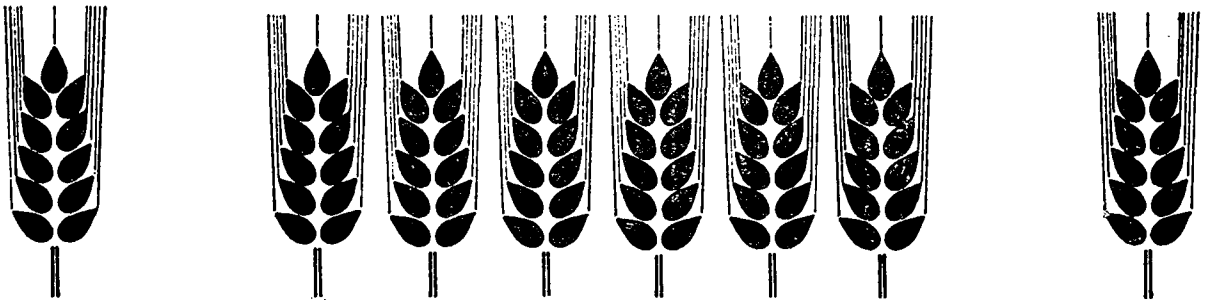
SITGES per emmagatzemar pinsos, farines, ciments,
i cereals VIS-CENFINS transportadors i
elevadors de diferents mides i potències

Poligon, s/n Tels. 39 06 06—39 06 25 AGRAMUNT

Dicurán® Extra líquido

l'herbicida de Ciba-Geigy per als conreus
de blat i ordi

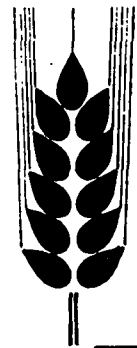
Dicurán® Extra líquido

herbicida específic per combatre amb eficàcia el
margall (*Lolium* sp.) i les herbes perjudicials de fulla
ampla.

Dicurán® Extra líquido està inscrit en el R.O.C. de P. i M. F.
amb el n.º 14.310/83, a la categoria A (A-B).

Ciba Geigy Sociedad Anónima
Divisió Agricultura
Apartat de Correus 1628
Barcelona

Delegació a Lleida:
Ciba-Geigy Sociedad Anónima
Mosén Reig, lletra A
Telf. 23 28 91

CIBA-GEIGY
Creadors de productes per a una agricultura moderna
Dicurán® Extra líquido
® = marca enregistrada de Ciba-Geigy, S. A., Basilea (Suïssa).

Informació Esportiva

Resultats del C.F. Agramunt d'aquestes darreres setmanes.

28- 9-80 C.F. Gardeny, - C.F. AGRAMUNT	5—5
5-10-80 C.F. AGRAMUNT - C.F. Organyà	3—0
12-10-80 U.D. Lleida - C.F. AGRAMUNT	1—1
19-10-80 C.F. AGRAMUNT - C.F. Fàtima	1—1
26-10-80 C.F. Magraners - C.F. AGRAMUNT	0—5
2-11-80 C.F. AGRAMUNT - C.F. Montoliu	3—0

Resultats de l'última jornada, 2-11-80

Magraners - C.F. Cervera	2—1
Lleida - Poble Sec	0—1
Gardeny - Castellserà	8—0
Ponts - Arbeca	7—0
Almenar - Pobla Segur	1—2
Juneda - Torrefarrera	3—3
Tremp - Montgai	4—0
Vilanova Camí - Organyà	0—2
Guissona - Fàtima	4—1
AGRAMUNT - Montoliu	3—0

CLASSIFICACIO GENERAL

Ponts, Vilanova C., 14; AGRAMUNT, Tremp, Juneda, Guissona, 13; Fàtima, 11; Lleida, Torrefarrera, 10; Organyà, Poble Sec, 9; Gardeny, Almenar, 8; Pobla Segur, 7; Magraners, 6; Arbeca, Castellserà, Montoliu, 5; Montgai, 4; Cervera, 3 punts.

GOLEJADORS DE L'AGRAMUNT

Soldevila, 8; Pintó, 5; Caballer, 5; Cortés, 3; Mas, 2 i Pulido, 1.

Comentari sobre la marxa del Torneig

Jugades ja 9 jornades d'aquest campionat, es comença a perfilar quants són els equips que poden aspirar a l'ascens i quins els que poden perdre la categoria. Es perfilen un grup de sis equips, el Ponts,

Vilanova del Camí, l'Agramunt, Guissona, Juneda i Tremp que sembla que porten la batuta del Campionat i pels resultats són possibles candidats al títol el Ponts, Vilanova i l'Agramunt i Guissona, encara que el Tremp i el Juneda no afluïxen. El Ponts demostra més regularitat golejadora i encara que ha perdut dos partits, assenyala una força de penetració i molt bona defensa. Al Vilanova la derrota al seu camp del passat diumenge i'ensorrà i l'Agramunt, solament ha perdut un partit a fora i amb el Ponts, una sèrie de circumstàncies adverses, ens portà a Ponts, amb un quadre de reserves, això vol dir que el resultat és fals, en fer comparacions, i els següents resultats demostren una forta qualitat creadora del nostre conjunt, que ens col·loquen a un punt del líder, i amb possibilitats de, en breu, escalar el primer lloc per poc que es descuidin els ara capdavaners. Veurem el pròxim diumenge a Cervera, equip de cua, que ens esperen amb moltes ganes, però que també podrien ésser víctimes del nostre equip que amb una moral alta s'apresta a sortir triomfant d'aquesta Ciutat.

Els nostres Juvenils porten molt bé el seu campionat i els seus resultats són: Artesa de Lleida, 2 - Agramunt, 1; Agramunt, 1 - Atl. Segre, 1; Aitona, 0 - Agramunt, 2; Agramunt, 4 - Balaguer, 1; Agramunt 2 - Renfe, 0; AEM, 2 - Agramunt, 1; Agramunt, 5 - Alcaràs, 1.

A la classificació general l'Agramunt passà al tercer. Molt bé, xavals, a lluitar per lograr el millor per la nostra Vila.

Jaume Brils

GRUPO CONSIST S.A.

SACS DE PAPER - BOSSES DE PLÀSTIC - TRANSPORTS

CTRA. TÀRREGA, s/n. ✉ CORREUS n.º 25

☎ (973) 39 02 00 (4 LINIES) ☎ CONSIST

AGRAMUNT (LLEIDA) ESPANYA

JOIERIA - RELLOTGERIA

Articles de Caça i Esport

Esteve Plagues

ELECTRODOMESTICS

Representant de les Màquines de Cosir

ALFA i REFREI

Carrer Sió, 21 AGRAMUNT Tel. 390261

Cooperativa Agropecuària de Guissona

Tel. 550000 (14 línies)
G U I S S O N A

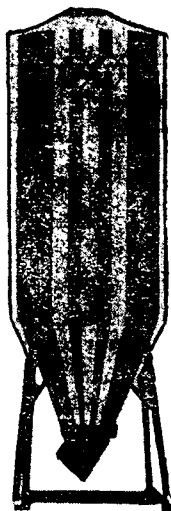
Pinsos Compostos

Escorxador general
Frigorífic

Medicaments i
Assistència Tècnica

Material per a la
Ramaderia

Secció Agrària

ROS ROCA S.A.

LA INDUSTRIA
DEL REMOLC

Llenya i Carbó

**F. Santamaria
i Fills**

Santa Esperança
Telèfon 390387

Xocolata

Jolonch

AGRAMUNT

Sastreria

UNIVERS

Avda. Carlemany, 81

LES ESCALDES
PRINCIPAT D'ANDORRA

Plantes per a remei a la Ribera de Sió

TIMO o FARIGOLA

THYMUS VULGARIS

TOMILLO

PART EMPRADA: Les fulles i les flors.

PROPIETATS: Diurètic, suorífic, desinfectant, tònic, antiespasmòdic, calmant, etc.

INDICACIONS: Còlics intestinals, fermentacions i putrefaccions intestinals, infeccions digestives, urinàries, tosferina, debilitats orgàniques, del sistema nerviós (neurastènia, depressió, apatia, falta de dinamisme) anticongestiu, antiinflamatori.

US: A l'interior una cullerada petita per tassa, en decocció. Se'n pot prendre tres o quatre tasses diàries. Contra la tos molt forta, és molt indicat el timó, com també és eficaç contra els cucs intestinals dels infants, es beu una tassa en dejú amb infusió, o encara és millor lavatives, llavors, doblarem la dosi.

Els qui no tenen gana o necessiten un estimulants que els ajudi a fer la digestió, es faran una sopa de farigola.

Una tisana de timó afavoreix el treball intel·lectual.

El Dr. Leclerc, resum en els següents termes les qualitats del timó: sobre la circulació i els centres nerviosos, té una acció que es manifesta per una major amplitud del pols, per un augment de la força física, per un millorament del vigor moral i un despertar de les funcions digestives. Aquesta acció justifica el seu ús en la clorosi (l'astènia nerviosa i en tots els moments que interessa estimular la circulació capilar i afavoreix les combustions orgàniques.

Es un antiespasmòdic, que combat eficaçment tots els espasmes, des de la tos ferina i la tos, fins les palpitations, passant pels espasmes d'estómac, l'asma i l'insomni.

El mateix en fumigacions, que en tisanes, deturra una grip, unes angines o una bronquitis; sempre que sigui l'inici de les esmentades malalties.

A l'exterior s'utilitza en forma de cocció a raó d'un puny de timó per litre d'aigua.

A més de l'acció desinfectant, (ferides, abscessos, úlceres, cremats) és molt útil contra els reumatismes articulars, contusions, esguinsos, desllorigaments, etc. Es pot emprar en apòsit, compreses, al·lució. En banys locals calma els dolors de les inflamacions dels ulls, i dels pits de les dones.

Els grecs miraven el timó com el símbol de l'activitat i deien haver observat que el seu perfum fortifica el cap, i que és molt saludable a les persones d'edat a les quals dona energia, agilitat i vigor.

CAMA-ROJA

PARIETARIA OFFICINALIS

PARIETARIA

PART EMPRADA: Les fulles i les flors.

PROPIETATS: Diurètica, contra les inflamacions.

INDICACIONS: Apropiaada en tots els casos de retenció de líquids en el cos, quan disminueix l'orina, en les irritacions o inflamacions de les vies urinàries (ronyons, bufeta, etc.).

US: La manera més bona de preparar la cama-roja és en infusió a raó d'una cullera gran de planta per tassa. Es prenen tres o quatre tasses al dia. Per aromatitzar aquesta tisana es posa una pela de llimó o de taronja. Quan es beu a l'estiu, és molt bona posant-hi mel i que l'aigua sigui molt freda.

A criteri de Laguna, la cama-roja (en moltes comarques catalanes també en diuen roquera) aplicada en forma de cataplasma i barrejada en sal, obren les morenes.

La tisana d'aquesta planta, posant-hi mel, és un admirable remei contra les pedres del ronyó i la retenció d'orina. Antigament aquesta planta l'empraven per netejar tota mena d'objectes (principalment botelles) per aquest motiu en deien "herba per botella".

UN HERBORISTA

TALLER

Jordi
Padullés

FUSTERIA METAL·LICA
Instal·lacions per a Granges
Reparació de tota classe de
Maquinària Agrícola i Industrial

Avda. Comtes d'Urgell, s/n.
AGRAMUNT

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

MES D'OCTUBRE

NAIXEMENTS

Gerard Santacreu Prat	dia 9
Sònia Pintó Grau	dia 25
M. ^a Pilar Rodriguez Puig	dia 27

DEFUNCIONS:

Joaquim Felip Brufau, 61 anys	dia 4
Ramon Boixadera Nadal, 82 anys	dia 27

PLUJA CAIGUDA DURANT EL
MES D'OCTUBRE

Dia		litres m. ²
8	2	
> 11	0·8	>
> 16	4	>
> 17	8·8	>
> 24	4·5	>
Total	20·1	litres m. ²

L'Observador: DEUDAT PONT

FORN CAMATS

Sant Joan 4, Tel. 39 02 38

FARRATGES VIÑALS

Avda. Catalunya Tel. 39 00 31

Queviures A. VILALTA

Pl. Mercadal, 7 Tel. 39 08 61

Peixateria VILLALTA

A. Guimerà, 6 Tel. 39 06 38

AGRO-SIÓ, S. A.

Al servei de la
pagesia de la comarca

Cereals, Adobs, Llavors,
Herbicides, Insecticides

Ctra. d'Artesa Tel. 39 06 62
· AGRAMUNT

L'Ajuntament Informa

CALENDARI FESTIU

Després d'un parèll d'anys d'un cert desconcert a l'hora d'establir la festivitat o no d'algunes diades tradicionals, motivat per la reducció únicament a 12 festes laborals no recuperables i retribuïdes, el Diari Oficial de la Generalitat del dia 15 d'octubre establí oficialment per un decret de la Conselleria de Treball, les 12 festes anyals més 3 de suplents en cas que alguna de les primeres s'escaigués en diumenge.

Es consideren fixes: l'1 de gener (Cap d'Any), 6 de gener (Reis), Divendres Sant, Dilluns de Pasqua Florida, 1 de maig (Festa del Treball), Corpus, 24 de juny (Sant Joan), 15 d'agost (l'Assumpció), 11 de setembre (Diada Nacional), 1 de novembre (Tots Sants), 25 de desembre (Nadal) i 26 de desembre (Sant Esteve).

Suplents per aquest ordre: Dilluns de Pasqua Granada, 19 de març (San Josep) i 29 de juny (Sant Pere).

A més d'aquestes festes fixes per a tot Catalunya, n'hi ha dues de locals que cada any han de proposar els Ajuntaments. L'Ajuntament d'Agramunt aprovà en el Ple Ordinari del mes d'octubre establir com a festes d'àmbit local i per l'any 1.981 els dies 12 i 14 de setembre, dissabte de la festa major i el Dia del Gos.

D'acord amb tot l'anterior, seran festes amb caràcter retribuïdes i no recuperables durant l'any 1.981, a Agramunt, les següents:

- 1 de gener, Cap d'Any
- 6 de gener, Reis
- 17 d'abril, Divendres Sant
- 20 d'abril, Dilluns de Pasqua Florida
- 1 de maig, Festa del Treball
- 8 de juny, Dilluns de Pasqua Granada
- 18 de juny, Corpus
- 24 de juny, Sant Joan
- 15 d'agost, l'Assumpció
- 11 de setembre Diada Nacional i Festa Major
- 12 de setembre, Festa Major
- 14 de setembre, Dia del Gos
- 25 de desembre, Nadal
- 26 de desembre, Sant Esteve

OBRES I SERVEIS

Nombroses obres de millora i conservació s'han realitzat al Cementiri i als seus voltants. Ultra la neteja del seu interior, s'han blanquejat les parets i s'ha pintat el rètol. S'ha pavimentat el camí d'accés des de la carretera i també s'ha arranjat la zona d'aparcament i l'arbreda. També s'ha instal·lat tres bancs al llarg del recorregut de la carretera de les Puelles perquè les persones tinguin un lloc on reposar. També en la petita plaça que es forma a l'inici de la carretera s'ha enrajolat i instal·lat una farola.

Continuen les obres d'adecentament en les Escoles Nacionals, principalment en el referent a la pintura a càrrec de la brigada municipal. Així mateix el seu personal està duent a terme els treballs de neteja del llit del riu Sió.

COMPRA DE TERRENYS

El Plenari Municipal aprovà l'adquisició d'una franja de terreny per tal d'ampliar i ordenar la zona ajardinada de la Capella del Sió.

CONSELL DE FESTES

Els components del Consell de Festes estan treballant en la confecció del programa d'actes que tindran lloc la Setmana de la Família que es desenrotllarà durant la setmana de l'1 al 7 de desembre.

També s'està confeccionant el programa de la Festa Major de l'any que ve. Malgrat el temps que encara falta, és important poder programar des d'ara, sobretot de cara a poder escollir qualitat i preus, sobretot aquests últims que han sofert un importantíssim augment.

ESPORTS

Continua des de principis del mes de novembre el Curs Experimental de Promoció Esportiva per alumnes d'E.G.B. que ja tingué lloc l'any passat també organitzat per l'Ajuntament i que tant d'èxit assolí en nombre de participants.

CURSOS

Ja estan en ple funcionament els de l'Escola Municipal de Música i el de Català per a adults, aquest últim dividit en dos nivells, elemental i mitjà, mantenint-se el nombre d'assistents qua ja la majoria continuen els estudis iniciats en cursos anteriors.

ARQUEOLOGIA

Amb motiu de la petició de declaració de zona d'interès arqueològic pel lloc conegut com el Tossal de Santa Llúcia que l'Ajuntament sol·licità el mes de setembre, s'ha rebut la visita de nombrosos tècnics de la delegació de Cultura i de l'Institut d'Estudis Ilerdencs que han fet un detallat estudi de la zona on s'han trobat importants restes d'un poblat preibèric. Unes mostres d'aquestes troballes es podran veure al Museu Municipal que s'obrirà definitivament el mes de desembre ja que actualment és en període de muntatge pels membres del Consell Municipal del Patrimoni.

HISENDA

Ha finit el període voluntari de pagament de les taxes i arbitris municipals i comença el de pagament amb recàrrec. Cal fer notar un notable augment d'afluència de contribuents en aquest període voluntari. En el proper número es donarà compte de la quantitat recaptada així com de la pendent.

COMUNICAT

Durant el mes de novembre es repartí un comunicat de l'Ajuntament en què s'informava d'una sèrie de qüestions relacionades amb l'assistència mèdica en la nostra localitat, com a resposta a les nombroses consultes de veïns interessats pels efectes que la defunció del Dr. Joaquim Felip podia comportar.

PERMISOS D'OBRES

A Maria Tallavi Escudé, per pintar la façana de la casa de la seva propietat, a la Plaça de l'Olm.

A Dolors Esteve Ferrer, per reconstrucció de part de la teulada de la casa de la seva propietat, del carrer Angel Gumerà, núm. 7.

A Pinsos Ganador "Pigroda", per la construcció d'una dependència interior per ser destinat a oficina, carrer Avda. Ag. Ros.

A M.ª Antonieta Canosa Vall, per realitzar obres interiors a la casa de la seva propietat, Raval d S. Francesc, 4.

A Josep M.ª Figuera Camats, l'obertura d'un establiment dedicat a la venda de carns, al carrer de Sió.

A Carme Vicens Pla, per col·locació plaques plàstic, terrassa de la casa de la seva propietat, Avda. M. Jolonch, 13.

A Pau Garrido Rodríguez, per realitzar obres interiors a la casa de la seva propietat, rodal Comtes d'Urgell.

A Bartomeu Serra Santamaria, col·locació porta basculant al magatzem de la seva propietat, Travessera de Sant Joan.

A Josep Batalla Pujol, per construcció d'un paviment interior i una dependència al magatzem de la seva propietat, Avda. Ag. Ros, 20.

A Joan Quer Huguet, s'eleva a definitiva la llicència Municipal de construcció d'una vivenda de Renda Limitada Grup 1.er als Xaletis de la Verge del Socors.

A Josepa Capdevila Ribó, per poder realitzar obres de tancar un pati, al carrer de l'Institut.

A Ramon Castellà Riba, per la construcció d'un edifici compost de baixos i dues plantes destinades a pisos vivenda unifamiliar.

A Francesc Domingo Joval, per compra d'un terreny i col·locació d'una làpida, al Cementiri Municipal.

A Manuel Farràs Marquilles, per realitzar obres interiors a la casa de la seva propietat, carrer Baixada Mercadal.

A Joan Santemasés Clues, per col·locació de 4 bigues de ferro, ala casa de la seva propietat, Travessera Escorxadó.

A Joan Carrera Benet, per realitzar obres interiors a la casa de la seva propietat, Raval St. Francesc.

A Josep Baró Marquilles, per pintar la façana de la casa de la seva propietat, carrer Sió, 12.

A Còsme Rubinat Tarragona, per l'adquisició d'un terreny al Cementiri Municipal, per construcció d'una sepultura.

A Ignasi Oroni Vallverdú, per la construcció interior de la vivenda unifamiliar, edifici de la seva propietat, Passeig Josep Brufau.

A Banca Catalana, S.A., s'eleva a definitiu el permís provisional de les obres d'adecentament i reforma dels baixos, per poder ser destinats a oficines que aquesta entitat ha d'instalar en aquesta Vila, Plaça del Pou.

A Joan Miralles Molins i esposa, per la construcció d'un edifici compost de baixos i dues plantes destinades a vivenda unifamiliar, al carrer de l'Institut.

PRESES D'AIGUA

Montserrat Ribera Valls, pis de la seva propietat carrer Av. J. Mesrtes.

Josefina Esteve Granja, pis del carrer Angel Guimerà.

FACTURES APROVADES

F.E.C.S.A., per rebut d'enllumenat públic	5.910
Ciclomàtx, per compra d'un aspirador	95.529
F.E.C.S.A., rebuts força motriu i enllumenat públic	360.320
Jordi Padullés, treballs de ferrer efectuats a compte de l'Ajuntament	14.693
Estació Servei Agramunt, carburants vehicles Mun.	16.576
Amadeu Paya, per objectes servits a l'Ajuntament	632
Esteve Llagunes Serra, Trofeu concurs del tir al Plat	2.495
D.E.P.S.A., assegurança del camió neteja pública i d'enssa	16.204
Diez i Cia., S.A., senyals de tràfec i altre material servit	80.165
Pere Martin, reparacions al servei d'aigües	21.564
Agro-Sió, S.A., herbicides pels jardins Municipals	42.400
Casanovas-Tebares, assegurances Socials mes d'agost	190.212
La Mañana, publicitat de Festa Major 1980	5.000
Dyna, assignació serveis tècnics mes de set. del 80	15.000
Ramon Duque, treballs efectuats a compte de l'Ajuntament	25.000
Confeccions Jornet, gorra uniforme Guàrdia Urbà	1.250
Tintoreria Esteve, rentar els vestits dels Gegants i Caps-grossos	4.500
Vulcanitzats Ibars, recanvis pel camió neteja pública	10.112
Estació Servei Agramunt, carburants vehicles Mun.	14.835
Comunitat Regants Segla Gran, subvenció tubulament mateixa	4.934
Impremta Sugrañes, materials d'oficina	8.066
Arpalca, per material d'oficina	6.834
Cia. C'rvantes, assegurança Incendis edificis Mun.	3.354
Jaume Areny Solà, pel servit a compte de l'Ajunt.	2.580
Jordi Bertran, per encàrrecs efectuats a compte de de l'Ajuntament	1.225
Pere Boncompte Alsedà, ordi pel cavall de l'Escorxadó	1.525
Miquel Rovira, reparació vehicles Municipals	17.795
Diez i Cia, S.A., per cartells confeccionats a compte de l'Ajuntament	32.200
Bayer Hnos., per material d'oficina servit	1.064
Quinta de Salut La Alianza, iguala metge empleats plantilla	7.290
Casal Agramuntí, refrescos servits per Festa Major	345
José M. ^a Torres Sabé, pensanes Escoles i escombres	22.037
Cristalleria Agramunt, vitrines pel Museu Municipal	15.600
M. Puigpinós, treballs paleta a l'Av. Catalunya	13.710
Antoni Zurita Olmo, per diferents treballs	9.472
Estació Servei Agramunt, carburants vehicles Mun.	8.280
F.E.C.S.A., per força motriu i enllumenat, setembre	362.746
Institut Ens. Mitja, gas-oil calefacció aules d'E.G.B.	41.140
Al mateix, per enllumenat de les mateixes aules d'E.G.B.	1.244

LA DIGNITAT

per Guillem Viladot

Una pedra mereix respecte. Una pedra pot ser un mineral important o bé humil; pot ser un diamant o pot ser un tros de carbonilla. La pedra pot ser un testimoni antic: memòria sòlida d'un passat. Fa pocs dies, al poblet de Pelagalls, ha bategat el respecte que mereixien les pedres velles portadores d'una història entranyable: la fe d'uns avantpassats.

Un arbre, una planta, una herba, una alga mereix un respecte. Un arbre pot ser un xiprés plantat a la vora d'una masia per tal d'indicar hospitalitat. Una planta pot ser un gerani dins un test, en un terrat, cara el mar, per tal de recordar la terra endins i la impulsió del cor que bateja. Una herba pot ser una mata de gasó escampada per un prat damunt del qual poder prendre el sol i tenir l'esquena ben veïna de la naturalesa. Una alga pot ser la cabellera del mar que pertinen els peixos.

Un animal mereix respecte. L'altre dia, el diari portava la notícia que s'havia sancionat una persona per manca de respecte a un animal. Un gat, un gos, un cavall mereixen respecte. Fan companyia o fan feina. O fan bonic o ens defensen. I un pardal, una oreneta, un pinsà, un abellarol, una cadenera, una cuereta mereixen respecte perquè canten o perquè ens lliuren de cuques dolentes.

Un home mereix respecte. I no pels títols que té penjats a les parets o per la retentiva de lectures o de lliçons apreses, sinó perquè és un home. Un home brut i pollós o un home net i assegut darrera la taula d'un despatx mereixen el mateix respecte. I mereix el mateix respecte aquell home que amb prou feines sap parlar i aquell que crida des de la tribuna del parlament ditirambes en honor a unes estadístiques que ningú no es creu. Una vegada, un home s'emmirallà i dins l'espill va veure que hi havia un fera, i s'enfadà i va trencar el mirall. Aquest home mereix respecte. Una altra vegada, un capellà també s'emmirallà pensant-se que dins l'espill hi veuria un sant, i hi trobà un canonge. Aquest capellà també mereix respecte. I els homes que declaren la guerra o els que signen la pau, també mereixen respecte: uns perquè no saben el que fan, i els altres perquè donen exemple. Tot home mereix respecte. Però especialment mereix respecte aquell que és explotat per un altre home, o per una colla d'homes. I els explotadors, també mereixen respecte? Jo diria que també, perquè són homes i perquè

són víctimes de patiments que els turmenten, que no poden dominar i que els menen per camins de vici o de perdició. Tot home mereix respecte. Però, ai dels explotadors, ai d'aquells que s'aprofiten de la ignorància de les persones i abusen de la seva feblesa; ai d'aquells que de la seva situació de privilegi en fan una eina de submissió dels altres: dels tollits, dels vells, dels malalts, dels mancats, dels baldats, dels desmemoriats, dels que la vida han guarnit de limitacions i de deixadesa. I ai dels explotadors que, envanits per la seva condició, invoquen la seva particular dignitat. Aleshores aquest explotador que invoca la condició que és comuna a tots els homes, i en fa un argument propi, i un escambell, aquest explotador que creu que explotar és tenir una dignitat que es nega a qualsevol altra persona, ¿quin respecte mereix?

També mereix respecte. Voler acaparar la dignitat humana com si fos un atribut d'uns pocs, d'uns mandadors, d'uns privilegiats i escupir aquest acaparament com qui escup una denúncia damunt dels desheretats, també mereix respecte. I el mereix perquè qui denuncia és una persona, un home o una dona. La soberberia encega, la vanitat encega, la cobdícia encega; pensar que s'és ric que s'és pobre, encega; pensar que ens podem fer rics amb la pobresa dels altres, embruteix. I l'home moralment brut, moralment arruïnat, íntimament sol, mereix respecte. Perquè per damunt de la seva brossa encara llueix el tros de dignitat que li pertoca en tant que persona. I com més llefre sigui la consciència d'una persona, més s'albira la condició humana, i, per tant, més respecte acredita.

I no ens podem desfer d'aquest respecte que mereix tota persona, tot home, tota dona. Es temptador de pensar només en la pròpia conveniència o el propi benefici. Molt temptador. L'altre dia llegia un poema de Walt Whitman. Gairebé al final deia: mentre els altres discuteixen, jo me'n vaig a banyar i a admirar-me. Es temptador de pensar que només existim nosaltres sols i que la resta de persones, no compta. És temptador. I sovint caiem a la temptació. Però els que som febles també mereixem respecte. I és que una cosa és menyar els altres i una altra cosa és estar enlluernat pel simple miracle de viure.